

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 1193/2021
26.05.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија Јасминке Станојевић, председника већа, Бисерке Живановић и Споменке Зарић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., Република Хрватска, чији је пуномоћник Марко Пекић, адвокат из ..., против тужене Републике Србије – Министарство одбране, коју заступа Војно правобранилаштво, Београд, ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужиоца, изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 5925/20 од 30.09.2020. године, у седници одржаној 26.05.2021. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 5925/20 од 30.09.2020. године.

ОДБИЈА СЕ захтев тужиоца за накнаду трошкова ревизијског поступка.

Образложење

Пресудом Апелационог суда Београду Гж 5925/20 од 30.09.2020. године, одбијена је као неоснована жалба тужиоца и потврђена пресуда Вишег суда у Београду П 3239/19 од 03.03.2020. године, којим је одбијен тужбени захтев да се обавезе тужена да тужиоцу на име накнаде нематеријалне штете због претрпљених физичких и душевних болова, услед повреде права личности, мучења, нечовечног и понижавајућег поступања исплати износ од 6.480.000,00 динара са каматом. Тужилац је обавезан да туженој накнади трошкове поступка.

Против правноснажне пресуде донесене у другом степену тужилац је благовремено изјавио ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Испитујући побијану пресуду у смислу члана 408. ЗПП, Врховни касациони суд је нашао да је ревизија неоснована.

У поступку доношења побијане пресуде нема битне повреде из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју овај суд, као ревизијски пази по службеној дужности, а повреде на које се указује у ревизији, с обзиром на одредбе члана 407. став 1. ЗПП, не могу бити ревизијски разлог.

Према утврђеном чињеничном стању, тужиоцу је решењем Министарства одбране Републике Хрватске од 12.02.1997. године, признато својство ратног војног инвалида 10. групе са 20% оштећења организма, задобијеног у одбрани суверинитета Републике Хрватске, а према уверењу Владе Републике Хрватске од 24.08.1994. године, тужилац се води као заточена особа у периоду од 19.11.1991. године до 22.05.1992. године. Према чињеничним тврдњама тужиоца у тужби од 24.04.2019. године, тужилац је у време грађанског рата у Хрватској током 1991. године, био припаданик хрватске полиције и након оружаног сукоба између тадашње ЈНА, Територијалне одбране у саставу ЈНА и милиције тадашње САО Крајине, са једне стране и резервног састава Збора народне гарде и хрватске војске, са друге стране, тужилац је дана 18.11.1991. године, на Митници у Вуковару, лишен слободе од стране војне полиције, тадашње ЈНА и следећег дана пребачен у затвор у Сремску Митровицу, где је према тврдњама тужиоца био изложен тортури и понижавањем. Размењен је дана 22.05.1992. године, од када никада није прешао границу, с обзиром на трауме и страхове које не може да превазиђе.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, побијаном пресудом је одбијен тужбени захтев тужиоца за накнаду штете, између осталог и због закључка судова да је ово потраживање тужиоца застарело, односно да су од штетних догађаја до дана поднете тужбе протекли рокови прописани одредбом члана 376. ЗОО.

Разлози ревизије којима се указује на погрешну примену материјалног права нису основани.

Правилно су судови приликом оцене приговора застарелости потраживања тужиоца које је предмет тужбеног захтева у овој парници, применили одредбе члана 376. Закона о облигационим односима, којима је прописано да потраживање накнаде проузроковане штете застарела за три године од кад је оштећени сазнао за штету и лице које је штету учинило, а да у сваком случају ово потраживање застарела за пет година од када је штета настала.

Супротно наводима ревизије, рок застарелости потраживања накнаде штете из члана 377. ЗОО, који се везује за застарелост кривичног гоњења, може се применити само ако је кривично дело утврђено у кривичном поступку, ако је кривични поступак обустављен или се није могао покренути зато што је окривљени умро, душевно оболео или ако постоје друге околности које искључују кривично гоњење и одговорност окривљеног. У конкретном случају, тужилац коме је признато својство ратног војног инвалида, није доказао да је штета коју је евентуално претрпео, последица одређеног кривичног дела, нити се то питање може решавати као претходно питање у овој парници.

Осим тога, привилеговани рок застарелости из наведене законске одредбе, може се применити само у односу на штетника који одговара по основу кривице, односно само према учиониоцу кривичног дела који је узроковао штету, како су то правилно закључили нижестепени судови.

Из наведених разлога, применом члана 414. и 165. ЗПП одлучено је као у изреци.

**Председник већа – судија
Јасминка Станојевић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић